

„Kristijonas Donelaitis. Citatos“

„Iš tų užsilikusių visus peraugęs ir perviršijęs Mažoj Lietuvoj Kristijonas Donelaitis. Kame jo didybė ir kuo jis taip atsižymėjo iš savo tautiečių tarpo?... Aš nemanau atkartoti jo biografiją; aš tik norėčiau pasidalinti tais jausmais, kuriuos many sužadino Donelaičio vardas ir jo raštai. <...> Žodžiai čia plaukia taip natūraliai, taip liuosai, kad tiesiog nejauti, kad tai būtų rišta hegzametro kalba. <...> [Donelaitis] paliko poemą... ir už ją sau nusipelnė nevystantį garbės vainiką; dėl tos poemos jo vardas bus amžiais minimas, iki lietuvių tauta bus gyva.“

Maironis. „Paskaita apie Kristijoną Duonelaitį“

„Tolminkiemio klebonas Donalicijus, laisvo lietuvių valstečio sūnus, daug nusipelnęs ir labai gabus vyras, lietuviškais hegzametrais aprašė keturis metų laikus, duodamas tauriausios išraiškos pavyzdžių.“

Kristijonas Gotlybas Milkus. „Lietuvių kalbos mokslo pradmenys“

„Lietuvių tauta dar neturi nė vieno tokio nacionalinio kūrinio, kurį galėtume laikyti tos Nemuno pakrančių tautos kalbos, papročių, dvasinės kultūros ir buities išliekamam nesenstančiu paminklu. Todėl aš drįstu pateikti platesnei visuomenei šį veikalą – literatūros pasaulyje dar nepažįstamo autoriaus Donelaičio sukurtą.“

Liudvikas Rėza. Iš pirmojo K. Donelaičio „Metų“ leidimo prakalbos

„Donalicijus... čia 36 metus išbuvo ir savo įpėdiniui visose krikšto knygose labai daug gerų pamokymų paliko. Tikriausiai, bus jų ir pts laikėsis? Aš, jo įpėdinis, jo nepažinau, nors jis buvo žinomas kaip labai didelis mechanikas, kuo po jo mirties iš jo darbų įsitikinau.“

Pastorius Fridrikas Danielius Vermkė, K. Donelaičio įpėdinis Tolminkiemyje

„Kristijonas Donalicijus, 37-ius buvęs šios bendruomenės kunigu, mirė 67-ais savo amžiaus metais dėl visiško jėgų išsekimo. Jis buvo puikus mechanikas: 3 puikius pianinus ir 1 fortepijoną, mikroskopą ir visokių kitokių nepaprastų dalykų pridirbo. Kartu doras žmogus, ne pagal pasaulio madą, bet ištikimas draugas, nes aš, 9 metus čia su juo drauge praleidęs, nė karto nebuvau susipykęs. Mes gyvenome kaip Dovydas su Jonatanu. Be to, tikras garbintojas ir šalininkas krikščioniškojo mokslo.“

Tolminkiemio precentoriaus (klebono padėjėjo) Karolio Vilhelmo Šulco įrašas
Mirusiųjų knygoje per pirmąsias poeto mirties metines

„Tuo laiku, būtent 1776 metais, susipažinau su juo asmeniškai, nes tiek daug apie jį buvau girdėjęs – apie jo mechaninius ir optinius darbus, apie stiklų šlifavimą, barometrų darymą, kurių vieną aš pats dar prieš ketverius metus turėjau ir kuris buvo visai geras; apie puikų fortepijoną ir du klavesinus, kuriuos jis padirbo ir kurių pirmasis yra pas poną daktarą D. Briusą Įsrutyje. Aš mylėjau jį už jo kompozicijas; jo taip pat aš gerbiamas buvau.“

Iš Johano Gotfrido Jordano laiško Liudvikui Rėzai

„Aš daug valandų praleidžiu savo sode skiepydamas, akiuodamas, sodindamas ir t. t. ir mažiau: reikia palikti ką nors ainiams.“

Kristijonas Donelaitis

„Mano įpėdini! Tegul tavo sūnūs, jeigu jų turėsi ir norėsi paskirti teologijai, laiku gerai išmoksta lietuviškai, kad galėtų tinkamai vadovauti parapijai lietuvių kalba.“

Kristijonas Donelaitis

Citatas parengė Seniausios literatūros skyriaus vedėja Audronė Gedutienė